

Özel Eğitimde Aile Eğitimi

Özel Eğitim III.

III-Özel Gereksinimli Çocuk ve Aile-2

Kararsızlık

- Çocuğa kendini adama ya da çocuğu reddetme
- Reddetme, çocuğun yeterlilikleri ve başarıları hakkında gerçekçi olmayan tablolara neden olabilir. Ya da çocuğun sınırlılıkları içinde yeterli performansı gösteremediğini söyleyerek çocuğun yapamayacağı şeyleri isteyerek baskı yaratmaya da neden olabilir.
- İşitme cihazı takılan çocuğun babası bir yıl içinde çocuğun normal yaşlıları gibi konuşacağını bekleyebilir ve bir sene sonra konuşmaya başladıklarını ve kendisine her söyleneni anladığını ileri sürebilir.

-
- Bazı aileler, çocuklarını ümitsiz vaka olarak görebilir ve geleceğe yönelik eğitimi kabul etmezler.

Suçluluk

- Üstesinden gelinmesi gereken belki de en güç duygudur.
- Çocuklarının engelli olmasına kendilerinin neden olduğunu veya geçmişteki hataları nedeniyle cezalandırıldıklarını düşünebilirler.
- «Keşke.....»
- Bu süreçte aileler çocuklarının gereksinimlerini abartılı biçimde karşılamaya çalışabilirler. Çocuğun istediğı her şey yapılır, böylece suçluluk duygusu yatıştırılmaya çalışılır. Bu durum ek davranış problemlerine neden olabilir.

Öfke

- Neden ben? Neden herkesin sağlıklı çocuğı var da benim çocuğum engelli? Bunu hak edecek ne yaptım? (kişinin kendisine yönelttiğı)
- Doktor ve uzmanları hedef alma (geç teşhis, uygun eğitim alamama vb.) (diğerlerine yöneltilen)
- Bu dönemde aile sık sık beğenmediğı için eğitimci veya kurum değışikliğı yapmak isteyebilir
- Uzmanlara gösterilen düşmanca tavırlar koşulları zorlaştırabilir

-
- Bu dönemde ailelere doğru yönlendirme + danışmanlık → olumsuz duyguları çözümlene, uzmanlarla işbirliği
 - Eşler çocuğun durumuyla ilgili birbirlerini suçlayabilirler, bu da ilişkilerini zedeleyebilir

Utanç

- Engelli çocukların aileleri, çocuğun toplum tarafından reddedilmesi, acınması, alay edilmesi gibi durumlarla başa çıkmayı öğrenmek zorundadır.
- Aileler çocuklarını sosyal çevrelerinden soyutlama çabası içine girebilmektedirler
- Örn, engelli bebeğin evden çıkarılmaması, akrabalar geldiğinde çocuğun odasından çıkarılmaması, dışarı çıkarken işitme cihazının takılmaması gibi
- Utançla birlikte aile kendisini değersiz de hissedebilir.

-
- Aileler, çocuklarıyla kendilerini tanımladıkları ve çocuklarını kendilerinin devamı olarak algıladıkları için çocukta görülen engel doğrudan kişinin kendisindeki bir bozukluk olarak yorumlanabilir ve bunun sonucunda anne-baba kendisini kişi olarak değersiz hissedebilir.

Pazarlık

- Aile amaçlarına ulaşma durumunda yapacaklarını belirlemede, dileklerinin gerçekleşmesi umudunu koruyarak planlar yapmaktadır.
- Çocuğun tedavi edilmesi için son girişim olarak değerlendirilebilir.
- «ocuğum iyileşirse karşılığında bir okul yaptıracağım.»

Yeniden Dzenleme

- Uyum sağlama yavaş gelişen bir süreçtir.
- Bu süreçte kaygı ve diğer yoğun duygusal tepkiler azalır.
- Aileler, içinde buldukları durumda kendilerini daha rahat hissetmeye başlarlar ve çocuklarıyla daha tatmin edici bir ilişki geliştirmeye başlarlar.
- Çocuğun problemiyle başa çıkabilmek için stratejiler geliştirilmeye başlanır.
- Olumlu ve uzun vadeli bir kabullenme için eşlerin birbirlerine destek olması da gereklidir.

-
- Engelli bir çocuk eşleri birbirine yaklaştırdığı gibi, aile içi sorunların yaşandığı durumlarda eşlerin birbirinden kopmasına da neden olabilir.

Kabullenme ve uyum

- Kabullenme aktif bir süreçtir, problemi tanıma, anlama ve çözmek için bilinçli çaba göstermeyi gerektirmektedir.
- Bununla birlikte daha önce yaşanan olumsuz duygular hiçbir zaman tamamen çözülemez.
- Bu duygular, zaman zaman yeniden ortaya çıkabilir.
- Aileler sorunları çözümledikçe kendileri ve değerleri hakkında yeni şeyler öğrenmeye devam ederler.

-
- Kabullenme, sadece çocuğu ve problemini kabullenmek değil, aynı zamanda birey olarak kendi zayıf ve güçlü yönlerini tanıyarak kabullenmeyi de içermektedir.
 - Kabullenme = uyum olarak da kullanılmaktadır.
 - Uyum, kabullenmeden daha aktif bir süreçtir.
 - Uyum, amaçların sürekli gözden geçirilmesi ve yenilenmesini gerektirmektedir.
 - Yaşam boyu devam eder. Bireyin hayata karşı duruşu ve kişilik özellikleriyle de yakından ilgilidir.

-
- Uyumdan önceki süreçlerin birinde takılıp kalma ailenin
 - Kronik üzüntü
 - Sürekli tanı alış verişi
 - Çocuğun reddi veya aşırı korunması
 - Gibi davranış biçimlerinin aile tarafından geliştirilmesine neden olabilir.
 - **Uzmanın görevi bu tip takılmaları önlemek, aile ve çocuk için zenginleştirici, gelişmeye yönelik şartların oluşturulmasında aileye yardımcı olmaktır.**

-
- Teşekkür ederim.